

مرکز تحقیقات اسلامی

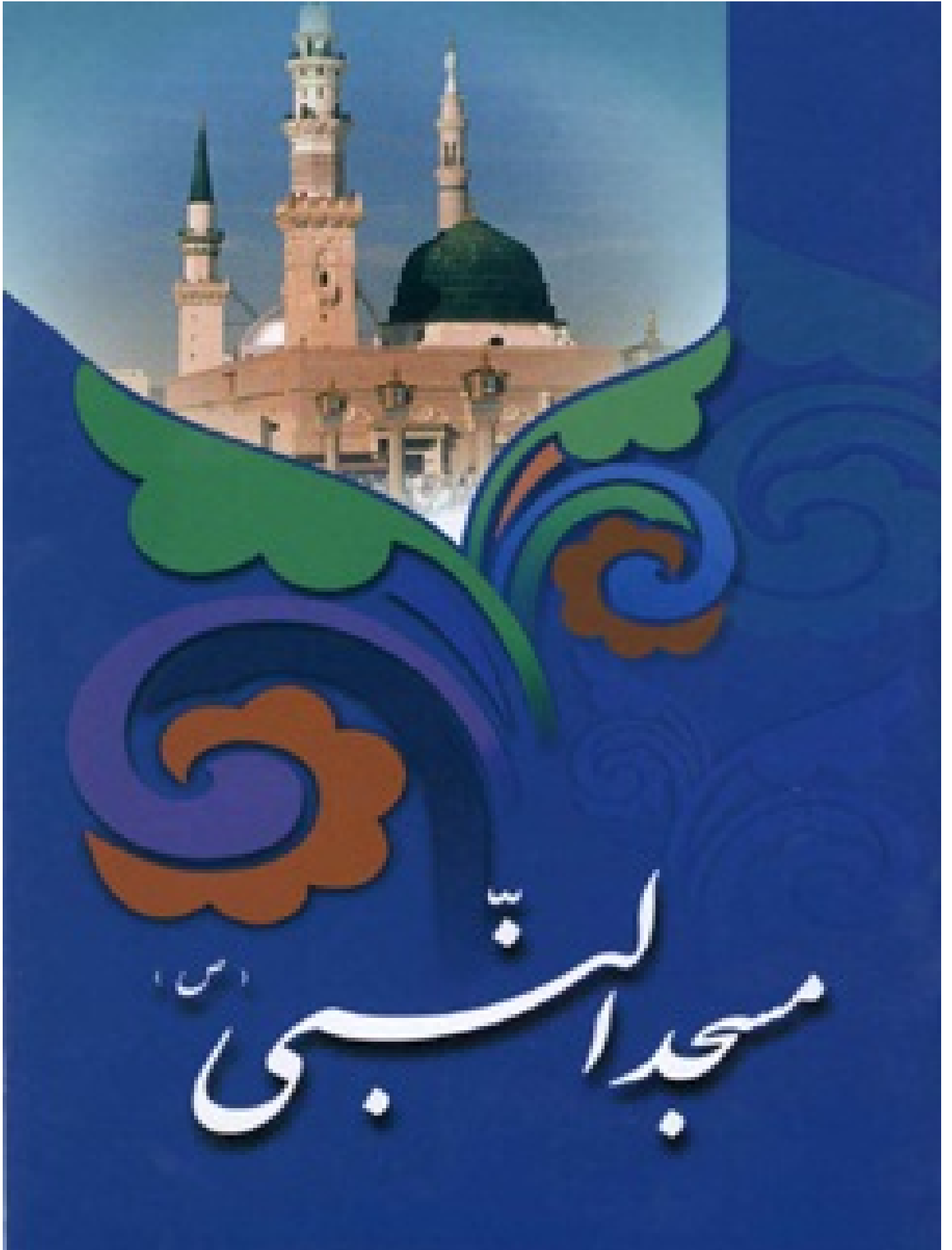
اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مسجد النبی صلی الله علیه و آله

نویسنده:

مرکز تحقیقات حج

ناشر چاپی:

مشعر

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	مسجد النبی صلی الله علیه و آله
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۹	مسجد النبی صلی الله علیه و آله
۱۰	مسجد النبی صلی الله علیه و آله در بنای نخستین
۱۰	مسجد النبی صلی الله علیه و آله در توسعه عمر بن خطاب
۱۰	مسجد النبی صلی الله علیه و آله در توسعه عثمان بن عفان
۱۱	مسجد النبی صلی الله علیه و آله در توسعه ولید بن عبدالملک
۱۱	مسجد النبی صلی الله علیه و آله در توسعه مهدی عباسی
۱۱	توسعه مسجد النبی صلی الله علیه و آله در عصر ممالیک
۱۱	مسجد النبی صلی الله علیه و آله در توسعه دوران عثمانی
۱۲	افزوده‌های دوره سعودی در مسجد النبی صلی الله علیه و آله
۱۴	بخش‌های مختلف مسجد النبی صلی الله علیه و آله
۱۴	روضه شریف:
۱۴	مرقد مطهر رسول خدا صلی الله علیه و آله
۱۷	منبر:
۱۸	محراب:
۱۹	ستون‌های مسجد
۱۹	اشاره
۱۹	۱- ستون مخرس:
۲۰	۲- ستون توبه:
۲۱	۳- ستون وفود:

- ۴- ستون سریر: ۲۱
- ۵- ستون مهاجرین: ۲۱
- ۶- ستون تهجد: ۲۲
- ۷- ستون مرتبة القبر: ۲۲
- ۸- ستون مخلقه: ۲۳
- صفه ۲۳
- مقام جبرئیل: ۲۳
- درهای نخستین مسجد ۲۴
- ۱- باب الزّحمه: ۲۴
- ۲- باب جبرئیل: ۲۴
- ۳- باب السلام: ۲۵
- ۴- باب النساء: ۲۵
- مناره‌های مسجد ۲۶
- زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله ۲۷
- درباره مرکز ۳۱

مسجد النبی صلی الله علیه و آله

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور : مسجد النبی صلی الله علیه و آله / [برای] حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت

مشخصات نشر : مشعر، ۱۳.

مشخصات ظاهری : ۲۴ ص. مصور (رنگی)؛ ۱۱×۱۹ س م

وضعیت فهرست نویسی : فهرست نویسی قبلی

موضوع : مسجد النبی، مدینه -- تاریخ

شناسه افزوده : حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت

رده بندی کنگره : DS۲۴۸/م۵۴

رده بندی دیویی : ۹۵۳/۸

شماره کتابشناسی ملی : م۸۱-۳۶۹۶۱

ص: ۱

اشاره

مسجد النبی صلی الله علیه و آله

نخستین اقدام رسول خدا در مدینه منوره ساختن مسجد بود. پیش از آن، در قبا نیز مسجدی به دست آن حضرت و اصحاب بزرگوارشان ساخته شد که چنین اقدامی نشان از اهمیت نقش مسجد در اسلام دارد.

مسجد النبی صلی الله علیه و آله

شریف ترین مسجد پس از مسجد الحرام، مسجد النبی است که در مدینه منوره واقع شده است. رسول خدا صلی الله علیه و آله درباره نماز خواندن در این مسجد فرمود:

«صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا تَعْدِلُ عِنْدَ اللَّهِ عَشْرَةَ آلَافِ صَلَاةٍ فِي غَيْرِهِ مِنَ الْمَسَاجِدِ إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ فَإِنَّ الصَّلَاةَ فِيهِ تَعْدِلُ مِائَةَ آلْفِ صَلَاةٍ».

«نماز در مسجد من نزد خداوند، برابر با ده هزار نماز در مساجد دیگر است، جز مسجد الحرام، که نماز در آن برابر با صد هزار نماز است.»

مسجد النبی صلی الله علیه و آله در بنای نخستین

بیشتر مورخان معتقدند که مساحت مسجد در آغاز، حدود ۱۰۶۰ متر مربع بوده است. (یعنی ۷۰ ذراع طول و ۶۳ ذراع عرض) اما پس از بازگشت رسول خدا صلی الله علیه و آله از غزوه خیبر در سال ۷ ه. ق، به دلیل افزایش تعداد مسلمانان، به مساحت مسجد افزوده شد و طول و عرض آن هر یک، به حدود یکصد ذراع افزایش یافت و مساحت آن به ۲۴۷۵ متر مربع رسید و در نتیجه مسجد به شکل مربع در آمد.

مسجد النبی صلی الله علیه و آله در توسعه عمر بن خطاب

عمر بن خطاب در سال ۱۷ ه. ق. از طرف غرب ۲۰ ذراع (۱۰ متر)، از جانب قبله ۱۰ ذراع (۵ متر) و از سوی شمال ۳۰ ذراع (۱۵ متر) به مسجد افزود و در نتیجه طول مسجد به ۱۴۰ متر و عرض آن به ۶۰ متر و مساحت آن به ۳۵۷۵ متر مربع رسید.

مسجد النبی صلی الله علیه و آله در توسعه عثمان بن عفان

عثمان بن عفان در سال ۲۹-۳۰ ه. ق، ۴۹۶ متر مربع به

ص: ۵

مسجد النبی صلی الله علیه و آله افزود و مساحت آن به ۴۰۷۱ متر مربع رسید و تا زمان ولید بن عبدالملک به همین شکل باقی ماند.

مسجد النبی صلی الله علیه و آله در توسعه ولید بن عبدالملک

ولید در سالهای (۸۸-۹۱ ه. ق.) ۲۳۶۹ متر مربع به مساحت مسجد افزود و مساحت آن به ۶۴۴۰ متر مربع رسید.

مسجد النبی صلی الله علیه و آله در توسعه مهدی عباسی

مهدی عباسی در سال ۱۶۱ ه. ق، بار دیگر دست به توسعه مسجد زد و مساحت آن را به ۸۸۹۰ متر مربع رساند.

توسعه مسجد النبی صلی الله علیه و آله در عصر ممالیک

در عصر ممالیک، قایتبای به سال ۸۸۸ ه. ق. ۱۲۰ متر مربع به مساحت مسجد افزود و مساحت آن را به ۹۰۱۰ متر مربع رساند.

مسجد النبی صلی الله علیه و آله در توسعه دوران عثمانی

سلطان عبدالمجید عثمانی در سالهای (۱۲۶۵-)

ص: ۶

۱۲۷۷ ه. ق.)، ۱۲۹۳ متر مربع به مساحت مسجد افزود و مساحت آن را به ۱۰۳۰۳ متر مربع رساند.

افزوده‌های دوره سعودی در مسجد النبی صلی الله علیه و آله

پس از روی کار آمدن سعودیان، در توسعه اول سال (۱۳۷۲ ه. ق.) ۶۰۲۴ متر مربع به مساحت مسجد افزوده شد و مساحت کل مسجد را به ۱۶۳۲۷ متر رسید. در توسعه دوم که از سال ۱۴۰۵ ه. ق. آغاز شد. ۸۲۰۰۰ متر مربع دیگر به مساحت مسجد افزوده شد و مساحت آن به ۹۸۵۰۰ متر مربع رسید که بیش از ۱۶۷۰۰۰ نمازگزار را در خود جای می‌دهد. گفتنی است که با توسعه اطراف حرم هزاران

ص: ۷

نفر دیگر به ظرفیت نماز گزاران افزوده شده است.

آنچه از آثار و اسامی امامان شیعه و خلفا و برخی صحابه بر کتیبه‌های مسجد النبی صلی الله علیه و آله به چشم می‌خورد، یادگاری از سلاطین عثمانی است که میان فرق اسلامی جمع کرده است. و جالب است که نام امام زمان به صورت «محمّد المهدی» بر یکی از کتیبه‌ها به گونه‌ای نوشته شده که کلمه «حی» از درون این طرح جلوه گر است.

بخش‌های مختلف مسجد النبی صلی الله علیه و آله

روضه شریف:

قسمتی از مسجد النبی که در ناحیه جنوب شرقی (رو به سمت قبله) قرار دارد، به نام روضه مطهر شناخته می‌شود. این قسمت فضیلت زیادی دارد و در حدیثی از رسول خدا صلی الله علیه و آله به عنوان باغی از باغ‌های بهشتی معرفی شده است؛ «مَا بَيْنَ قَبْرِی وَ مِثْبَرِی رَوْضَةٌ مِنْ رِیَاضِ الْجَنَّةِ»

روضه شریف ۳۳۰ متر است که طول آن ۲۲ متر و عرض آن ۱۵ متر می‌باشد. در محدوده روضه مطهر سه مکان مقدّس دیگر نیز وجود دارد که عبارتند از:

۱- مرقد مطهر پیامبر صلی الله علیه و آله ۲- منبر ۳- محراب.

مرقد مطهر رسول خدا صلی الله علیه و آله

یکی از بهترین نقاط مسجد، مدفن رسول خداست. پیامبری که محبوب خدا و خلق بود و میراث‌های گرانبهای اسلام، حاصل تلاش بیست و سه ساله آن حضرت است. در کناره شرقی مسجد، رسول خدا صلی الله علیه و آله حجره‌هایی برای زندگی همسران خود ساخته بود که تا قریب نود سال پس از

ص: ۹

رحلت آن حضرت نیز سرپا بود. ابتدا حجره‌ای برای سوده، پس از آن برای عایشه و در امتداد آن حجره‌ای برای حضرت فاطمه علیها السلام ساخته شد. مورخان نوشته‌اند که رسول خدا صلی الله علیه و آله در حجره‌ای که وفات یافت، دفن شد. مرقد رسول خدا صلی الله علیه و آله در زمان خلیفه دوم در اتاق کوچکی قرار داشت و تا زمان توسعه مسجد در عهد ولید، به همان شکل باقی بود، در آن زمان که قسمت شرقی مسجد توسعه یافت مرقد مطهر نیز در مسجد قرار گرفت.

اکنون محدوده حجره طاهره که مرقد نیز داخل آن قرار دارد ۲۴۰ متر (۱۶ متر طول و ۱۵ متر عرض) مساحت دارد که ضریحی مطلقاً در اطراف آن کشیده شده است. در چهار گوشه حجره طاهره چهار ستون مستحکم بنا شده است که گنبد سبزی بر روی آن قرار دارد. این حجره دارای چند در است. در حجره فاطمه علیها السلام که نشانه محل حجره آن حضرت است. در تهجد در شمال حجره و در وفود یا باب الرحمه در جهت غرب و در توبه یا باب الرسول در جهت جنوب (قبله).

در حجره طاهره محلی به عنوان قبر فاطمه علیها السلام با بقعه کوچکی مشخص شده و در داخل ضریح جای گرفته است. در قسمت جنوبی این بقعه نیز محراب فاطمه علیها السلام قرار دارد.

ص: ۱۱

منبر:

یکی از مکانهای مقدّس در مسجد، محلّ منبر رسول خدا صلی الله علیه و آله است. در روایات آمده است که پیامبر در آغاز با تکیه بر درخت خرما، به ایراد خطبه می‌پرداخت، یکی از اصحاب پیشنهاد ساختن منبری را داد تا رسول خدا صلی الله علیه و آله روی آن بنشیند تا هم مردم او را ببینند و هم آن حضرت از ایستادن خسته نشود. این منبر دارای سه پله بوده است. منبر رسول خدا صلی الله علیه و آله هشت بار نوسازی شده هر بار در جای پیشین خود قرار داده شده است.

ص: ۱۲

منبری که در حال حاضر وجود دارد منبری است که سلطان مراد عثمانی در سال ۹۹۹ ه. ق. دستور ساخت و نصب آن را داد. این منبر دارای دوازده پله می‌باشد و یک اثر ارزشمند هنری است.

محراب:

محراب در محلّی ساخته شده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله در آنجا نماز می‌گزارد. و در اینکه محلّ نماز آن حضرت همین محراب فعلی است تردیدی نیست. زمانی که ولید دستور توسعه مسجد را داد و عمر بن عبدالعزیز آن را اجرا کرد، بر جایگاه نماز رسول خدا محرابی ساخته شد.

محراب‌های دیگری نیز که محلّ نماز برخی خلفا بوده در مسجد ساخته شده است.

ص: ۱۳

ستون‌های مسجد**اشاره**

سقف مسجد پیامبر صلی الله علیه و آله برستون‌هایی قرار داشت که علاوه بر نگهداری سقف، مورد استفاده رسول خدا و اصحاب آن حضرت بود، از ستون‌های هشتگانه زمان آن حضرت خاطرات ویژه‌ای باقی مانده که موجب تقدس آن شده است. هر بار که مسجد باز سازی می‌شده محل این ستون‌ها تغییر نمی‌کرده، جز این که ستون‌های قدیمی جای خود را به ستون‌های جدید می‌داده است. طبیعی است با توسعه مسجد ستون‌های جدیدی نیز بر آن افزوده می‌شد؛ به طوری که اکنون نزدیک به ۷۰۶ ستون در مسجد وجود دارد.

ستون‌هایی که در محل قدیمی مسجد، در قسمت جنوبی آن قرار داشته اکنون با رنگ سفید از بقیه ستون‌ها مشخص شده که ویژگی برخی از آنها عبارت است از:

۱- ستون مَحْرَس:

علی بن ابی طالب علیه السلام در کنار این ستون می‌ایستاد و از رسول خدا صلی الله علیه و آله محافظت می‌کرد. اسطوانه محرس را به نام استوانه علی بن ابی طالب علیه السلام نیز می‌شناسند؛ زیرا آن حضرت در کنار آن نماز می‌گزارده است.

ص: ۱۴

۲- ستون توبه:

این ستون را «استوانه ابولبابه» نیز نامیده‌اند. چه اینکه ابولبابه، پس از کاری که به سود یهودیان بنی‌قریظه از او سر زد، تحت فشار وجدان قرار گرفت و به منظور توبه و تنبیه خویش، خود را به ستون بست و افزون بر ده شبانه روز بر آن حال باقی ماند و تنها در اوقات نماز و هنگام قضای حاجت دخترش او را از ستون می‌گشود. تا اینکه بر پیامبر خدا صلی الله علیه و آله در مورد پذیرش توبه ابولبابه وحی نازل شد، آن حضرت به مسجد آمد و او را از ستون باز کرد. نماز و توبه در کنار این ستون فضیلت دارد.

ص: ۱۵

۳- ستون وفود:

یکی از کارهای روزانه رسول خدا صلی الله علیه و آله ملاقات با سران قبایل بود. محلّ این ملاقاتها در کنار ستونی از ستون‌های مسجد بود که بعدها به نام اسطوانة الوفود معروف شد و اکنون نیز به همین نام شناخته می‌شود.

۴- ستون سریر:

محلّی است که رسول خدا صلی الله علیه و آله تختی از شاخه‌های خرما در کنار آن می‌گذارد و روی آن به استراحت می‌پرداخت.

۵- ستون مهاجرین:

علّت انتخاب نام مهاجرین برای این ستون، شاید این بوده است که مهاجران مکه در کنار این ستون نماز می‌گزاردند و می‌نشستند. این ستون به نام عایشه نیز شناخته می‌شود؛ زیرا از عایشه نقل شده است که اگر مردم فضیلت نماز در کنار این ستون را می‌دانستند بر سر آمدن کنار آن قرعه می‌زدند و به همین دلیل به آن «ستون قرعه» هم گفته شده است.

ص: ۱۶

۶- ستون تهجد:

در روایت است که پیامبر خدا صلی الله علیه و آله شب هنگام که مردم، مسجد را به سوی خانه‌هایشان ترک می‌کردند، حصیری در کنار این ستون می‌گستراند و به تهجد و نماز شب می‌پرداخت و به همین مناسبت به این اسم معروف شد.

۷- ستون مَرَبَعَةُ الْقَبْرِ:

این استوانه که به آن مقام جبرئیل نیز می‌گویند چسبیده به ضلع شمالی ضریح مطهر است و در خانه حضرت فاطمه علیها السلام از آنجا گشوده می‌شده است. و این همان دری است که به روایت ابن عباس پیامبر خدا صلی الله علیه و آله هر روز پنج بار- در وقت نمازهای پنجگانه- به مدت نه ماه کنار آن در می‌ایستاد و می‌گفت: «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً» (۱) ۱

ص: ۱۷

۸- ستون مخلقه:

رسول خدا صلی الله علیه و آله در آغاز بر تنه درخت خرمايي تکیه می کرد و خطبه می خواند. نوشته‌اند زمانی که برای آن حضرت منبر ساخته شد از این درخت ناله‌ای برخاست شبیه ناله شتر ماده‌ای که از بچه خود جدا شود و از این رو، این ستون را، ستون حنّانه نامیده‌اند.

ستون مخلقه در محلّ همان تنه نخل نصب شده است و از آنجا که با خَلُوق خوشبو و معطر می شده، ستون مخلقه نامیده شده است.

صفّه

صفّه نام مکانی است که گروهی از مهاجران مسلمان بی سرپناه در سال‌های اولیه هجرت در آنجا سکونت داشتند. زمینی که به آنها اختصاص داده شده بود حدود ۹۶ متر مساحت داشت و مسقف بود و در میان باب جبرئیل و باب النساء قرار داشت. افرادی مانند بلال، ابوذر، مقداد، حذیفه و ... از اصحاب صفّه بوده‌اند.

مقام جبرئیل:

این محلّ بدان جهت به عنوان مقام جبرئیل شناخته

ص: ۱۸

شد که این فرشته مقرب الهی از آنجا بر رسول خدا صلی الله علیه و آله وارد می‌شد و به خدمت آن حضرت می‌رسید. این محلّ اکنون داخل حجره شریفه قرار دارد و قابل دسترسی نیست.

درهای نخستین مسجد

۱- باب الرّحمه:

این در، در دیوار غربی مسجد قرار دارد. نامگذاری این در به «رحمت» برگرفته از حدیثی رسول خدا صلی الله علیه و آله است که به درخواست شخصی که از این در وارد شده بود، از خداوند طلب نزول باران کرد و پس از هفت روز نیز طبق درخواست همان شخص تقاضای قطع باران گردید. این در را باب «عاتکه» نیز می‌نامند.

۲- باب جبرئیل:

این در، مدخل ورودی رسول خدا صلی الله علیه و آله بوده و در دیوار شرقی مسجد قرار دارد، در روایت آمده است: رسول خدا صلی الله علیه و آله در مدخل این در با جبرئیل ملاقات کرد و از این رو به باب جبرئیل نامگذاری شد.

ص: ۱۹

۳- باب السلام:

این در نیز در دیوار غربی مسجد قرار دارد و از زمان بنای نخستین مسجد وجود داشته است.

۴- باب النساء:

یکی از درهای مهم، که با توسعه مسجد در عهد خلیفه دوم ایجاد شد، باب النساء است. که هم‌اکنون نیز بدین نام شهرت دارد. این در، اختصاص به رفت و آمد زنها به مسجد داشته است. در توسعه‌های بعدی، ده‌ها در جدید به مسجد افزوده شده است.

ص: ۲۰

مناره‌های مسجد

زمانی که ولید مسجد را توسعه داد، چهار مناره بر چهار گوشه مسجدالنبی ساخت، این مناره‌ها در گذر زمان جای خود را به مناره‌های بزرگتر و محکم‌تری داده و مناره‌های جدیدی نیز برای مسجد ساخته شد.

چهار مناره اصلی مسجد عبارتند از: مناره‌های سلیمانیه و مجیدیه که در دو سوی ضلع شمالی قرار گرفته و مناره‌های قایتبای و باب السلام که در دو سوی ضلع جنوبی (قبله) واقع شده‌اند. در حال حاضر مناره‌های دیگری نیز بر مسجد افزوده شده و تعداد آنها به ده رسیده است.

زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله

هرگاه به مدینه‌الرسول وارد شدی، پس از غسل زیارت و خواندن اذن دخول از درِ جبرئیل داخل شو، و مُقَدِّمِ دارِ پایِ راستِ را، پس صدمرتبه الله اکبر بگو. آنگاه دو رکعت نماز تحیت مسجد بگذار و به سمت حجره شریفه حرکت کن و در آنجا بایست و بگو:

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَاتَمَ النَّبِيِّينَ، اشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ بَلَّغْتَ الرِّسَالَةَ، وَأَقَمْتَ الصَّلَاةَ، وَآتَيْتَ الزَّكَاةَ، وَأَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ، وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَعَيَّدْتَ اللَّهَ مُخْلِصاً حَيْثِي أْتَيْكَ الْيَقِينُ، فَصَلِّوْا لِلَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِكَ الطَّاهِرِينَ».

پس رو به قبله بایست به گونه‌ای که دوش چپ به جانب قبر باشد، و دوش راست به جانب منبر، و بگو:

«اشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ،

ص: ۲۲

وَ اشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُوْلُهُ، وَ اشْهَدُ اَنَّكَ رَسُوْلُ اللهِ، وَ اَنَّكَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ، وَ اشْهَدُ اَنَّكَ قَدْ بَلَّغْتَ رِسَالَاتِ رَبِّكَ، وَ نَصَحْتَ لَأُمَّتِكَ، وَ جَاهَدْتَ فِي سَبِيْلِ اللهِ، وَ عَبَدْتَ اللهُ حَتَّى اتَيْكَ الْيَقِيْنُ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ، وَ اَدَّيْتَ الَّذِي عَلَيْكَ مِنَ الْحَقِّ، وَ اَنَّكَ قَدْ رُوِّفْتَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ، وَ غَلِظْتَ عَلَي الْكٰفِرِيْنَ، فَبَلَّغَ اللهُ بِكَ اَفْضَلَ شَرَفٍ مَحَلِّ الْمُكْرَمِيْنَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي اسْتَنْقَدَنَا بِكَ مِنَ الشِّرْكِ وَ الضَّلَالَةِ، اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَ صَلَوَاتِ مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِيْنَ وَ اَنْبِيَاءِكَ الْمُرْسَلِيْنَ وَ عِبَادِكَ الصَّالِحِيْنَ، وَ اَهْلِ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِيْنَ، وَ مَنْ سَبَّحَ لَكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ مِنَ الْأَوَّلِيْنَ وَ الْآخِرِيْنَ، عَلَي مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ رَسُوْلِكَ وَ نَبِيِّكَ وَ اَمِيْنِكَ وَ نَجِيِّكَ وَ حَبِيْبِكَ وَ صِيْفِيْكَ وَ خَاصَّتِكَ وَ صِيْفُوْتِكَ وَ خَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، اللَّهُمَّ اعْطِهِ الدَّرَجَةَ الرَّفِيْعَةَ، وَ آتِهِ الْوَسِيْلَةَ مِنَ الْجَنَّةِ، وَ ابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا يَغْبِطُهُ بِهِ الْأَوَّلُونَ وَ الْآخِرُونَ، اللَّهُمَّ اِنَّكَ قُلْتَ: «وَلَوْ اَنَّهُمْ اذْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللهَ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُوْلُ لَوْجَدُوا اللهُ

ص: ۲۳

تَوَاباً رَحِيماً، وَ أَنَّى اتَّيْتُكَ مُسْتَغْفِراً تَائِباً مِنْ ذُنُوبِي، وَ أَنَّى اتَّوَجَّهْتُ بِكَ إِلَى اللَّهِ رَبِّي وَ رَبِّكَ لِيَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي». و حاجت خود را بطلب، امید است که برآورده شود إن شاء الله تعالی.

پس درودهای مخصوص رسول خدا صلی الله علیه و آله را بخوان:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا حَمَلْتَ وَ حَيَّكَ وَ بَلَّغْتَ رِسَالَاتِكَ، وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا أَحَلَّ حَلَالَكَ، وَ حَرَّمَ حَرَامَكَ، وَ عَلَّمَ كِتَابَكَ، وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا أَقَامَ الصَّلَاةَ، وَ آتَى الزَّكَاةَ، وَ دَعَا إِلَى دِينِكَ، وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا صَدَّقَ بِوَعْدِكَ، وَ أَشْفَقَ مِنْ وَعِيدِكَ، وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا غَفَرْتَ بِهِ الذُّنُوبَ، وَ سَتَرْتَ بِهِ الْعُيُوبَ، وَ فَرَّجْتَ بِهِ الْكُرُوبَ، وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا دَفَعْتَ بِهِ الشَّقَاءَ، وَ كَشَفْتَ بِهِ الْغَمَاءَ، وَ اجَبْتَ بِهِ الدُّعَاءَ، وَ نَجَّيْتَ بِهِ مِنَ الْبَلَاءِ، وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا رَحِمْتَ بِهِ الْعِبَادَ، وَ أَحْيَيْتَ بِهِ الْبِلَادَ، وَ قَصَيْتَ بِهِ الْجَبَابِرَةَ، وَ أَهْلَكْتَ بِهِ الْفِرَاعِنَةَ، وَ صَلِّ عَلَى

ص: ۲۴

مُحَمَّدٍ كَمَا اضْغَعَفَتْ بِهِ الْأَمْوَالُ، وَاحْرَزَتْ بِهِ مِنَ الْأَهْوَالِ، وَكَسَّرَتْ بِهِ الْأَضْيَانَامَ، وَرَحِمَتْ بِهِ الْأَنْنَامَ، وَصَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا بَعَثْتَهُ بِخَيْرِ الْأَذْيَانِ، وَاعَزَزَتْ بِهِ الْإِيمَانَ، وَتَبَّرَتْ بِهِ الْأَوْثَانَ، وَعَظَّمَتْ بِهِ الْبَيْتَ الْحَرَامَ، وَصَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَاهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ الْأَخْيَارِ وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا. (۱) ۲

۱- مرکز تحقیقات حج، مسجد النبی صلی الله علیه و آله (بروشور)، جلد ۱، نشر مشعر - تهران، چاپ: ۱.

درباره مرکز

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیت های گسترده مرکز :

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند

مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه
 ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال
 دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان
 تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶
 وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳-۲۳۵۷۰۲۳ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور
 کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده ولی
 جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل
 و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق
 روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱
 ۵۳-۰۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید
 ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده
 است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار
 شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است،
 هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی
 اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رسانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از
 پیروان ما را دارد، اما تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می دارد و با حجت های خدای متعال،
 خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رها کردن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی
 همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش
 از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند
 آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

